

I. Dades Generals

1.1 Unitat promotora / Entitat gestora

Grup de Cefalees de la Societat Catalana de Neurologia
Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
F. InterAc Salut

1.2 Tipologia de l'activitat i modalitat

Curs d'especialització presencial

1.3 Hores de l'activitat

Hores total del curs: 25 hores formatives + 10 hores treball final
Nombre total ECTS: 3

1.4 Places

Núm. màxim: 25
Núm. mínim: 15

1.5 Direcció Acadèmica

Directora:

Dra. Patricia Pozo Rosich

Coordinadors:

Dra. Marta Torres Ferrús

Dr. Jordi Sanahuja Montesinos

2. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

- Millorar la capacitat dels facultatius per a diagnosticar i tractar els diferents tipus de cefalees.
- Transmetre informació contrastada i de qualitat.
- Transmetre informació experta per professionals de coneguda dedicació a les cefalees.
- Difusió i coneixement de les cefalees i del seu correcte maneig.
- Aconseguir que cada pacient amb cefalea sigui atès correctament en el nivell assistencial que li correspon, de manera que es deriven a atenció especialitzada només aquells pacients en els quals hi hagi indicació.
- Formar professionals conscients i implicats en millorar el problema mèdic i social que suposen les cefalees, de manera que actuïn com a centre d'influència al seu entorn. Es tracta de formar formadors.
- Crear les bases en el col·lectiu sanitari per a la motivació i treball conjunt en la millora de l'atenció al pacient amb cefalea.
- Promoure la recerca en cefalea

2.2 Resultats esperats

2.2.1 Competències específiques

- Identificar les cefalees secundàries greus que precisin d'actuació urgent.
- Diagnosticar els diferents tipus de cefalees primàries segons classificació IHS.
- Realitzar una correcta indicació de les exploracions complementàries als pacients amb cefalea primària i secundària.
- Tractament agut de les principals cefalees primàries.
- Tractament crònic i preventiu de les principals cefalees secundàries.

2.2.2 Competències transversals

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi. Desenvolupament d'habilitats analítiques que en un entorn complex i dinàmic de pràctica clínica real, li permeti aplicar els coneixements i eines adquirits per a la identificació i resolució de problemes.
- Desenvolupament del lideratge. Lideratge creatiu en cefalees de l'alumne un cop retorni al seu entorn.
- Capacitat per ser crítics i autocrítics. Generar un esperit crític amb capacitat per a integrar coneixements i fer reflexions de forma creativa i innovadora, a partir de les dades i de la informació disponible.
- Gestió del coneixement. Habilitats i instruments d'aprenentatge que permetin a l'alumne mantenir un procés continu de formació.

2.2.3 Sortides professionals

Després de superar aquest curs, l'alumne podrà esdevenir un referent en cefalees al seu centre o regió sanitària.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

- Metges d'atenció primària.
- Neuròlegs generals.
- Neuròlegs amb dedicació a cefalees que vulguin ampliar coneixements en determinades tècniques de estudi electrofisiològic del dolor i de tractament.
- Residents de Medicina Familiar i Comunitària i residents de Neurologia.
- Infermeria amb vocació d'expertesa en cefalees
- Altres professionals sanitaris amb interès en el diagnòstic i tractament de la cefalea

3.2 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels estudiants

- Acreditar mitjançant el document específic que es correspon a un dels grups mencionats a l'apartat anterior.
- Ser soci de la Societat Catalana de Neurologia o de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

4. Pla d'Estudis

El total de temps invertit per l'alumne al curs és de 35h.

Hores presencials: 24 (inclouen 2h de taller, 1 a cada mòdul, 2h de treball en grup, una d'elles per a la presentació de projecte fi de curs).

Al final del segon mòdul l'alumne presentarà un Projecte d'investigació en Cefalees. S'ha calculat 10h no presencials per a la seva realització.

Hores tutoria: 1h (1 entrevista de feedback de 30 minuts després de cada mòdul).

Horari: de 17.00-21:00h.

Primer mòdul: febrer, març, abril del 2021, 1 tarda al mes -4h de durada-, incloent 30 minuts al finalitzar, de manera que es faciliti la trobada de l'alumne amb l'expert a fi de resoldre dubtes i l'intercanvi d'experiències entre alumnes i ponents (format "meet the expert").

En aquest mòdul l'alumne assolirà una visió complerta i general de les cefalees, de manera que al finalitzar el mateix aconseguirà realitzar un correcte diagnòstic diferencial, indicar, si cal, les exploracions complementàries adequades i, finalment, tractar al pacient amb el tractament correcte.

Segon mòdul: abril, maig, juny del 2021, 1 tarda al mes -4 h de durada-, incloent 30 minuts al finalitzar, de manera que es faciliti la trobada de l'alumne amb l'expert a fi de resoldre dubtes i l'intercanvi d'experiències entre alumnes i ponents (format "meet the expert").

Aquesta part del curs va dirigida a aprofundir en el coneixement de les cefalees, de la fisiopatologia i estudi electrofisiològic del dolor, en l'organització d'una Unitat pluridisciplinària de Cefalees, en la realització de determinats tractaments intervencionistes (toxina botulínica, infiltracions anestèsiques) i inicia la investigació en Cefalees. Acabarà el mòdul amb una visió de futur sobre cap on es dirigeixen actualment les noves dianes terapèutiques i com s'està dimensionant aquesta subespecialitat de la Neurologia.

Programa

Mòdul bàsic

Dia 1: Conceptes generals sobre Cefalea: veure, tocar i diagnosticar

- 17:00-17:15h Benvinguda i presentació del Curs
Jordi Sanahuja i Marta Torres
- 17:15-17:45h Per què ens hauria d'interessar la cefalea? Prevalença, impacte i classificació de la cefalea
Neus Fabregat. Hospital Plató. Barcelona
- 17:45-18:30h Tocar: anamnesi, exploració física i fons d'ull (format taller)
Carles Roig. Hospital de Sant Pau. Barcelona
- 18:30-19:00h *Networking / Meet the Expert*
- 19:00-19:30h Quan és greu una cefalea? Cefalea a urgències. Casos Clínics
Antoni Rey. Consorci Sanitari de Terrassa. Terrassa
- 19:30-20:30h Veure: neuroimatge a cefalea i neuràlgies (format taller)
Jessica García. Hospital Comarcal de l'Alt Penedès. Vilafranca
Sonia García. Hospital Moisès Broggi. Esplugues de Llobregat
- 20:30-21:00h Discussió de casos clínics
Carles Roig, Antoni Rey, Jessica Garcia, Sonia Garcia

Dia 2: El cervell migranyós

- 17:00h-17:30h Com funciona el cervell migranyós? Per què tenim migranya?
Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.
- 17:30h-18:00h Com es modula la migranya?
Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.
- 18:00h-18:30h Mecanismes implicats en la sensibilització al dolor i el seu estudi neurofisiològic
Jordi Casanova. Hospital Clínic. Barcelona.
- 18.30h-19:00h *Networking / Meet the Expert*

- 19:00h-19:45h Migranya episòdica i crònica
Laura Dorado. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona.
- 19:45h-20:30h Tractament de la crisi i preventiu de la migranya. Maneig de les expectatives
Noemí Morollón. Hospital Sant Pau. Barcelona.
- 20:30h-21:00h Discussió de casos clínics
Patricia Pozo Rosich. Laura Dorado. Noemí Morollón.

Dia 3: No només migranya

- 17:00h-17:45h Cefalea en agrupaments i altres Cefalees trigèmino-autonòmiques: diferenciar i tractar
Josep Sánchez-Ojanguren. Hospital de l'Esperit Sant. Sta Coloma de Gramenet
- 17:45-18:15h Cefalea tensional i Altres cefalees primàries
Luis Cano. Hospital Sant Joan Despí Moisès Broggi. Esplugues de Llobregat
- 18:15-18:45h Neuràlgies i altres àlgies craniofacials
Jordi Sanahuja. Hospital Universitari Arnau de Vilanova. Lleida
- 18.45-19:15 *Networking / Meet the Expert*
- 19:15-20:00h Tractament de la cefalea en situacions especials: embaràs i lactància
Robert Belvís. Hospital de Sant Pau. Barcelona.
- 20:00-20:30h Cefalees i abús de medicació analgèsica
Jordi Gonzalez-Menacho
- 20:30-21:00h Discussió de casos clínics
Josep Sánchez-Ojanguren. Luis Cano. Jordi Sanahuja. Robert Belvís
Jordi Gonzalez-Menacho

Mòdul Avançat

Dia 1: Tractaments invasius i neuromodulació en Cefalea

- 17:00h-17:30h: Tractament amb bloquejos anestèsics. Indicacions i precaucions.
Mariano Huerta. Hospital de Viladecans. Viladecans.
- 17:30h-18:00h: Tractament amb Botox. Per què funciona? Experiència clínica.
Natàlia Mas. Hospital Sant Joan de Déu. Fundació Althaia. Manresa.
- 18:00h-18:30h: Tractament amb anticossos anti CGRP
Elisa Cuadrado. Hospital del Mar. Barcelona
- 18.30h-19:00h Neuromodulació i futurs tractaments
Alicia Alpuente. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
- 19:00h-19:30h *Networking / Meet the Expert*
- 19:30h-21:00h Taller infiltració de bloquejos i Botox.
Mariano Huerta. Hospital de Viladecans. Viladecans.
Natàlia Mas. Hospital Sant Joan de Déu. Fundació Althaia. Manresa.
Alicia Alpuente. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona

Dia 2: Unitat de Cefalea: concepte multidisciplinar

- 17:00h-17:30h Cefalea i Trastorns de pressió de LCR
Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona

17:30h-18:00h	Cefalea i Neurocirurgia Entitats amb indicació neuroquirúrgica en cefalea - quan operar? Agustín Bescós. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
18:00h-18:30h	Cefalea i altres patologies. Cefalees secundàries Vasculares, infeccioses, per patologia maxil·lofacial, ORL Victor Obach. Hospital Clínic. Barcelona
18.30-19:00h	<i>Networking / Meet the Expert</i>
19:00-19:30h	Cefalea i Oftalmologia Lorena Solé. Hospital Universitari Arnau de Vilanova
19:30-20:00h	Síntomes i psiquiàtrics en pacients amb cefalea Mariona Baltà
20:00-20:30h	Organització d'una Unitat Multidisciplinar: objectius, organització, idoneïtat. Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona
20:30-21:00h	Casos clínics d'atenció multidisciplinar

Dia 3: Recerca en Cefalea: bàsica, translacional i clínica.

17:00h-17:30h	Organització de la recerca en Cefalea. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
17:30h-18:00h	Recerca preclínica i translacional en Cefalea. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
18.00h-18:30h	Recerca clínica en Cefalea. Eduardo Caronna. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
18.30h-19:00h	<i>Networking / Meet the Expert</i>
19:00h-19:30h	Conclusions finals Curs de Cefalees. Patricia Pozo Rosich
19:20h-21:00h	Examen avaluació coneixements adquirits.

4.1 Metodologia de formació

- Presentacions per experts.
- Casos clínics il·lustratius.
- Classes pràctiques (maniquí) per a les infiltracions cranials.
- Treball d'investigació al final del segon mòdul: disseny d'un projecte de recerca en Cefalees.

4.2 Avaluació dels estudiants

Al final del curs hi haurà una avaluació en forma d'examen de preguntes teòriques i preguntes a partir de casos clínics. Per superar la prova cal assolir més d'un 60% en la idoneïtat de les respostes.

Al final del Mòdul Avançat l'alumne haurà de realitzar el disseny d'un projecte de recerca en Cefalees, que es podrà realitzar de forma individual o en grup de màxim 3 persones. El/s membre/s de l'equip guanyador tindrà/n, com a reconeixement, una inscripció gratuïta a l'*Internacional Headache Society*, així com la presentació del projecte a la Jornada de Migranya a Catalunya.

4.3 Requeriments per obtenir el certificat

(1. Indicar nombre mínim d'hores d'assistència obligatòria.

Control assistència videoconferències. Veure Annex 2).

2. En el cas de proves d'avaluació, indicar el tipus i el percentatge necessari per aprovar el curs

3. En cas de requerir treball final, indicar el nombre d'hores assignades).

Es precisa un mínim d'un 80% d'assistència a cada mòdul per obtenir el certificat, a més a més de superar l'examen teòric ($\geq 60\%$ respostes correctes) , així com la presentació del treball en Cefalees.

El treball final (dedicació estimada de 10 hores) serà avaluat tenint en compte la seva correcta estructura (introducció, objectius, mètode), la viabilitat, l'originalitat i la integració dels coneixements adquirits durant el curs.

5. Dades organitzatives

5.1 Calendari

Dades inscripció: a partir del 29 /11/2021

Més informació a:

http://interacsalut.cat/index.php?idp=13&page=detallactivitat_13&lang=ca&id=22344&e=100&t=F

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears –Can Caralleu.

Material: ordinador i projector. Es portaran maniquins i els instruments necessaris per a fer pràctiques en tècniques d'infiltració pericranial.

5.3 Import

250€

Barcelona, novembre 2021

